

Slovenska Krajina

Naša voditeljja častna občana Sobote. Sobota je izvolila na slavnostni seji 20. julija za častna občana naša voditeljja: ministra dr. Antona Korosca in bana dr. Marka Natlačena. Z vzklikom od občinskega odbora sprejeto častno občanstvo je bilo g. ministru in g. banu brzojavno spojeno.

Salamenci. V našem listu je izšla notica o šalamenski šoloobvezni deci. Povedali smo, da je čudno, da hodijo katoliški otroci v šolo v Pečarovce, luteranski pa v Puconce. Uradno so bili vsi otroci dodeljeni v Puconce, ker so pač leta 1930 »dognali«, da je v Puconce bliže. — Na ta dopis je postalo pozorno tudi okrajno načelstvo v Soboti in je prepis naše notice poslalo obema občinama in šolama v izjavo. Nastal je velik halo. Oglasila se je najprej Benkova »Murska krajina« in zdaj še luteransko versko glasilo »Düševni list«. Bojijo se za luteransko dečo, da ja ne bi prišla v bližino katoliške cerkve. »Düševni list« govori zopet o verski nestrpnosti nas šalamencanov. Vemo dobro, od kod piha veter. Ste nezreli za to, da bi z vami debatirali o verski nestrpnosti. Imate strašno čudne pojme o verski strpnosti. Da hodi dosti luteranov v katoliško cerkev k službi božji, s tem še ni dokazano, da ste versko strpni, ker vodi te ljudi vse kaj drugega. Naša oblast popravlja vse krivice, ki so se prej godile in zato smo prepričani, da bo popravila tudi to. Če drugo ne, da vsaj dožene, da je v Pečarovce znatno bliže kot v Puconce, da se bo videlo postopanje prejšnje oblasti. Zdaj se namreč oba lista sklicujeta na uradno merjenje poti iz naše vasi do Sebeščana (Pečarovce) in Puconec. Tu je možno samo troje: ali zlobnost ali nevednost ali omejenost. Pameten človek ne more trditi, da je v Puconce bliže. In če je bilo to uradno dokazano — tem slabše. Naj postavi oblast vse na laž! Radi nas pa pošiljajte otroke magari v Soboto. Šolski okoliš pa bo pač določila oblast. Dokažite, da je v Puconce bliže! Kdor to dokaže, dobi tisoč dinarjev. Meriti se pač mora od matične šole v Puconcih in isto tako v Pečarovcih do srede šalamencev. In dognali boste, da je več kot en kilometer v Pečarovce bliže. Samo omejen človek lahko trdi v »Murski krajini«, da je v Puconce znatno bliže. — »Düševnemu listu« je težko, da hodi sebeščanska luteranska deca v bivšo katoliško versko šolo. Kar vzemite dečo v Puconce, saj ste šolski inventar pečaroveške občine odpeljali v Puconce, čeprav niste imeli nobene pravice do tega. In tisti naš šolski fond naj že tudi enkrat pride v prave roke. — Nočemo mi nobene verske borbe. Gre nam samo za pravico in vas ne sme boleti, če se bodo stare krivice popravljale. Težko vam je menda, da niste več vsemogoči. Od naše strani je zadeva končana. Da pa v Pečarovcih ni primernih šolskih prostorov, tudi ne drži. Z novim šolskim letom bomo imeli na razpolago tri prostorne učilnice.

Dolajelendavske gorice. Prejšnjo nedeljo je v Lendavi daroval novo sv. mašo v Čentibi rojeni g. Janez Horvat. Gimnazijske študije je dovršil na Mažarskem, a bogoslovne na Dunaju. Slovenski mu je pridigal turniški dekan g. Jerič, a mažarski g. kaplan Halas. — Pretekli mesec je bila velika nevihta tudi pri nas. Toda ne samo nevihta, temveč mestoma tudi toča, ki je povzročila precej škode. Poti (klanci) so bili po deročih hudournikih tako razdejani, da po njih z vozovi sploh ni bilo mogoče voziti. Deroča voda je v Gornjem »Ujtomazu« napravila jamo, v katero smo navozili 80 kub. metrov zemlje in »rožjae«, da smo omogočili dovoz, a vendar še ni vse v najboljšem redu. — Vinogradi kažejo letos še prav lepo. Grozdje je še večinoma zdravo in že precej debelo. Vendar pa nam vinogradnikom

povzroča nekoliko skrbi in bojazni peronospora, ki se je zadnje čase pojavila v nekaterih krajih. Proti njej smo četrtič poškopili, kar bo najbrž razvoj te bolezni omililo. V splošnem pričakujemo, da bo pridelek najmanj 50 odstotkov obilnejši kakor lansko leto — seveda, če ne bo kakšne druge vremenske nezgode.

Filovci. Majhna je naša vas in širom Slovenije bolj malo znana, vendar pa nas ni tako malo, da ničesar ne bi premogli. Četudi imamo novo župno (farno) cerkev, vendar z lastno vzpodbudo in s svojimi sredstvi zidamo kapelico Marije Pomočnice, ki ne bo v okras samo nam, temveč vsej okolici. Dolga bo 10 m, a široka okrog 6 m. Zidarska dela je prevzel g. Čurič. Gotova bo že bržkone letos, a posvečena bo predvidoma drugo leto na praznik Marije Pomočnice kristjanov, 24. maja. — Letni žitni pridelek ni posebno velik, ker nam je jesenska povodenj in velika vlačga uničila precej setve in zato je bilo žito bolj redko. Kar ga pa je, je dobro. Križ (20 snopov) daje letos pri rži povprečno 30–35 kg, a pšenica celo 35–40 kg. Letina je ponekod za spoznanje slabša.

Filovci. Imen vseh onih, ki so prostovoljno prispevali kar koli za novi božji hram, ne bomo imenoma navajali. Prav iz srca pa se vsem — tudi Amerikancem — zahvaljujemo ter jim naj dobroto Bog stotero povrne!

Turnišče. Že več kot pet mesecev leži v bolnišnici naš bogoslovec g. štefanec Anton. Od druge polovice meseca junija se nahaja v zdravilišču na Vurbergu, kjer se mu zdravstveno stanje obrača na bolje. Molimo zanj, da bo čimprej popolnoma ozdravel ter tako lahko nadaljeval svoje študije in kmalu prišel v vinograd Gospodov, v katerem je še vedno premalo delavcev. — Pred kratkim smo zvedeli, da je na ljubljanskem vseučilišču diplomiral naš rojak g. Ludovik Terboča. Splošno priljubljenemu domačinu čestitamo ter mu to iz vsega srca privoščimo, ker je študiral v slabih gmočnih razmerah. Že v gimnaziji je bil njegov edini brat smrtno zadet od konjskega kopita in to takrat, ko je svojega brata Ludovika, sedanjega odvetniškega pripravnika, vozil na nabor, a lansko leto (oktobra) mu je na zastrupljenju umrl ljubljani oče, kar je sina tako potrla, da je zbolel. Gotovo bi se sinovega uspeha najbolj veselil njegov prezgodaj umrl oče, a tega veselja ni dočkal. Ko pa je mati zvedela za lepo novico, se je od veselja zjokala. — Nesreča nikoli ne počiva, zato moramo biti vedno pripravljeni na smrt, ker ne vemo ne ure ne dneva. Taka kruta usoda je nedavno zadela v Ameriki v mestu Bridgeportu v Turnišču rojenega in že dalj časa v Ameriki živečega Kučko Jožefa, starega komaj 29 let. Ko je izvrševal svoje dnevno delo, brisel v tretjem nadstropju šipe (bil je zaposlen pri neki družbi, ki ima prevzet ta posel), se mu je v glavi zvrtilo ter je z vso silo padel na tla. Nesreča se je zgodila ob desetih dopoldne, a ob dveh popoldne je že podlegel poškodbam. Zapušča ženo in dva nedoletna otročka, katerim bo olajšala življenje precej visoka zavarovalnina. Pretresljiv je bil prizor, ko je njegov otrok, ki komaj začenja govoriti, stopil k umrlemu, med cvetjem na parah ležečemu očetu, ter ga začel klicati: »Ata, vstani, zakaj vendar tako dolgo spiš?« Ko pa na svoje klicanje ni dobil odgovora, se je otroček razjokal, čeprav se najbrž še ni zavedal očetove smrti. Pokojnikovi materi, ki živi že par let pri nas, izrekamo iskreno sožalje!

Radmožanci. Pri nas kakor tudi v nekaterih sosednjih občinah še vedno razsaja svinavka in parkljevka, kar nam zelo otežkoča redno opravljanje poslov. Z govejo živino namreč nikamor ne smemo iz občine.

Ravnotežje v prirodi

V Ameriki je pred kratkim umrl nek krotitelj levov zaradi posledic pika mušice. Človek, ki je bil vsak dan v nevarnosti, da bo našel smrt pod udarci kralja puščave, je nazadnje umrl na posledicah pika mušice! Ob tej smrti krotilca levov se je časopisje spomnilo, da ljudje na posledicah pika mušic in komarjev umirajo na veliko. V Angleški Indiji umre zaradi posledic pika komarja »anofelesa« (malaričnega komarja) letno približno en milijon ljudi. Ta komar vbrižga v kri svoje žrtve pri piku mikroskopsko majhne parazite, ki povzročijo vročino. K sreči imamo kinin, ki se dobavlja iz skorje kininovega drevesa. Kinin parazite, ki povzročajo malarično vročino, uničuje. In ravno tu se prikazuje ravnotežje v naravi, ki nam na eni strani daje komarje in z njimi združeno obolenje po malariji, na drugi strani nam pa po skorji drevesa kinina nudi zdravilo proti tej bolezni. Kininu so danes lahko hvaležni milijoni ljudi za svoje življenje. Komisija za zdravljenje in preprečevanje malarije priporoča kot zaščito proti malariji dnevno dozo 0,4 grama kinina. Že oboleli se pa zdravi tako, da 5–7 dni jemlje dnevno 1–1,2 grama kinina. Kdor v tem času ne ozdravi, se pri njem omenjeno 5–7 dnevno zdravljenje ponovi.

Tombolske karte so izdale vlomilce

Vlom v Ormožu

Med Ormožem in Središčem je bila v zadnjem času na delu tolovajska banda, ki je vzela na muho trgovine, gostilne in vinogradne hiše. S kako drznostjo so bili dolgoprstneži na delu, nam dokazuje nočni vlom v skladišče trgovine Kuharič v Ormožu. Proti polnoči so se priklatili v Ormož neznanici, kateri so obkolili imenovano trgovino. S ponarejenimi ključi so odprli skladišče za obleke in so ga že bili izpraznili. K sreči jih je presenetil v odločilnem trenutku nočni čuvaj Filip Izla-kar. Zbudil je sosede in orožnike. Štirje roparji z maskiranimi obrazi so v vsej naglici pobasali v bisage, kar so mogli, ter zbežali. Tatovi so tudi na pobegu pometali od sebe razne odeje ter dvokolesa. Kuhariču povzročena škoda znaša 18.568 din.

Smola tatov v Središču

Orožniki so se podali takoj na pogon za tatovi, ki so se pritepli iz Hrvaške. V Ormožu so bili na delu isti storilci, kateri so se lotili v minulem tednu v Središču gostilne Kosi. Pokradli so poleg jestvin in pijače dve kolesi, večje število cigaret in blok tombolskih kart za nedeljsko gasilsko tombolo v Obrežu pri Središču. Ravno te tombolske karte so razkrinkale lopove. Središki orožniki so bili prepričani, da se bodo skušali tatovi okoristiti s tombolskimi kartami in so organizirali nadzorovalno službo.

Domneva je bila pravilna. Koj ob pričetku so imeli moškega, ki je igral z ukradenim kartom ter so ga prijeli. Kakor hitro pa so njegovi tovariši videli, da je eden že v pasti, je zbežalo s tombole kakih 30 ljudi, od katerih so polovili še štiri. Zasliševanje je odkrilo, da imajo v rokah dolgo iskane člane tolovajske bande iz Hrvaške, ki je vlamljala ter kradla vse, kar ji je padlo v roke, in predvsem tudi dvokolesa. Ukradeni so prodajali po hrvaškem Zagorju.

Pri preiskavi na domu prijetih so izsledili orožniki vse pri Kuhariču ukradeno blago in 15 koles.

Z aretacijo te družbe je pojasnjen vlom pri Sv. Bolfenku na Kogu. Tamkaj so vdrli v vinogradno hišo središkega g. ravna-